

Abstrakt

Práce zkoumá koncepty „wokeness“ a bytí „woke“ ve spojení s politickými institucemi USA. „Wokeness“, termín pocházející z „uvědomění si“ sociální nespravedlnosti které čelili především Afroameričané, se vyvinul v mnohostranný koncept ovlivňující moderní politický diskurz. Tiskové zprávy federální vlády USA, vlád dvou amerických států a univerzit se sídlem v USA z let 2001 až 2024 jsou klasifikovány na základě předem definovaných kritérií indikujících „wokeness“, jako je důraz na skupinové identity, rovnost výsledků mezi identitními skupiny a sociální aktivismus bojující za tyto cíle. Metodologicky práce využívá jazykové modely pro klasifikaci textu, zejména „fine-tuned“ model DeBERTaV3-Large, a navrhuje nové metody pro „fine-tuning“ a evaluaci jeho validity. Výzkum odhaluje časové a institucionální rozdíly v přítomnosti „wokeness“, s výrazným nárůstem frekvence výskytu od nástupu administrativy presidenta Bidena. Podrobná statistická analýza odhaluje asociaci „wokeness“ s Demokratickou stranou, a to více v posledních letech, což je v souladu s předpokladem „wokeness“ jako levicové ideologie s komplikovaným vztahem k multikulturalismu a široce čerpající z kritických teorií. Práce si obecně klade za cíl přispět politologickému výzkumu dvěma způsoby: otestovat používání automatizované klasifikace textů v jejích dílčích oblastech a na základě empirických zjištění spolu s rozsáhlým přehledem literatury argumentovat pro začlenění konceptu „wokeness“ jako distinktivního ideologického konstruktů pro další studium.